

Mod til at sige, hvad jeg har indberettet, ikke har haft Mod til at oplæse denne Indstilling, der jo findes hersom et offentligt Dokument, der i Aar og Dag har været tilgængeligt for den danske Offentlighed. Hvis den højtærede Minister havde læst op, hvad jeg har skrevet, da vilde ethvert fornuftigt Menneske kunne sige sig selv, at der er givet fuldt ud rigtig Besked til Hans Majestæt Kongen. Men det har den højtærede Justitsminister ikke haft Lyst til at gøre, fordi han vilde, at det modsatte Indtryk skulde fæstne sig. Hvis den højtærede Justitsminister saa samtidig vilde have oplæst den Skrivelse, som han selv afgav under 19. December 1917 — den findes i Bilagene til Færøkommissionens Beretning Side 149, og min Indstilling om Provst Dahl findes Side 158 i det samme Værk, saa ærede Medlemmer kan læse det efter —, hvis den højtærede Justitsminister vilde have oplæst, hvad han dér skriver til Sjællands Biskop, vilde han have givet en udmærket Betingelse for at bedømme, hvem af de to Mænd, der var Tale om at gøre til Provst, der var den bedst kvalificerede. Jeg tror, at intet uheldet Menneske efter Gennemlæsningen af den højtærede Justitsministers Skrivelse til Sjællands Biskop vil være i Tvivl om, at netop den Mand, jeg indstillede, var den eneste mulige, og jeg tror ogsaa, at man ved Gennemlæsningen af denne Skrivelse til Sjællands Biskop vil komme til det Resultat, at den Dom over den højtærede Justitsminister, som blev fremsat af et af Vidnerne for Færøkommissionen, og som lyder saaledes: „Overfor aandelige Rørelser i det hele taget og nationale Rørelser i Særdeleshed er den højtærede Justitsminister ikke alene uforstaaende, men fuldkommen blind; der mangler noget i hans aandelige Habitus, for at han kan komme i Forhold til den Slags“ —, at den Dom ikke er helt ved Siden af.

Jeg skal henvende mig med nogle Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. J. A. Hansen, ikke i Anledning af den Tale, det ærede Medlem holdt forleden her, men i Anledning af en Artikel, som det ærede Medlem har skrevet i sit Blad, og som er gaaet den moderate Presse rundt med Overskriften: „Vaalsepræsten“. Det ærede Medlem Hr. Heilesen udtalte forleden, at det ærede Medlem Hr. J. A. Hansen var en Slags Orkesterdirigent, og at det Orkester, han dirigerede, var Venstrepressen. Jeg kender ikke stort til det ærede Medlems Kvalifikation som Orkesterdirigent, eller hvad han her har præsteret; men hvis det Aktstykke — eller det Stykke skulde jeg

vel sige for at blive i Billedet —, jeg her nævnte, og som hedder „Vaalsepræsten“, hvis det kan tages som Norm for det ærede Medlems Virksomhed som Orkesterdirigent, maa jeg oprigtig beklage hans Tilhørere, Venstrepressens Læsere, for der findes i det Stykke ikke ret mange rene Toner, det Stykke er falsk fra Begyndelsen til Slutningen. Jeg maa med den højtærede Formands Tilladelse oplæse nogle faa Steder af denne Artikel: „Vaalsepræsten“. Der siges om Pastor Arboe Rasmussen: „Da han kommer i Konflikt med den indenfor Folkekirken gængse Lære, i Konflikt med sin Menighed i Skibsted og med sin Biskop, griber et politisk Parti ind. Her er et kirkeligt Uroelement, som lader sig udnytte politisk. „Politiken“ — det Kirkens Blad! — og Hr. Borgbjerg — den grundtvigske Sjæl! — tager Affære“. Saadan siger Hr. J. A. Hansen, og han fortsætter: „Arboe Rasmussen søger Embedet, og der oparbejdes et politisk Flertal, som indstiller ham, Konflikten er der. Først med Menighedsraadets Mindretal. Hvad betyder det! Er den kirkelige Reaktion ikke til for at nedkæmpes! Dernæst med Biskoppen over Lolland-Falsters Stift, som nægter at give Collats. Biskoppen skydes til Side. Lovgivningsmagten mobiliseres, der vedtages en Lov alene for Præsten i Vaalse“.

Ja, saaledes skriver det ærede Medlem, og jeg maa tilstaa, at jeg har sjældent set et Stykke Journalistik saa uvederhæftigt som dette, for der findes jo ikke eet sandt Ord i det, det ærede Medlem her har skrevet. Hvordan er nemlig Forholdet? Forholdet er det, at da Vaalse Sognekald blev ledigt i Marts Maaned 1913, ønskede et Flertal i Menighedsraadet dernede Pastor Arboe Rasmussen som Præst. Var dette Flertal af Menighedsraadet et radikalt Flertal? Nej, det var et moderat-konservativt Flertal; Mindretallet i Menighedsraadet var radikalt og modsatte sig Pastor Arboe Rasmussens Ansættelse. Da der anden Gang blev Tale om Ansættelse af Pastor Arboe Rasmussen, stod det samme radikale Mindretal som Modstander af hans Ansættelse, medens derimod en Konservativ var med til at indstille ham, og de to Mænd, der har arbejdet stærkest for Arboe Rasmussens Ansættelse i Vaalse, er en, der slutter sig til det konservative Folkeparti, og en, der slutter sig til Venstre. De er gaaet rundt og har samlet Underskrifter paa en Adresse for at faa Pastor Arboe Rasmussen. Jeg siger alt dette blot for at understrege, at i denne Sag var der intet som helst politisk. Det var et Ønske fra